

אמר מי בכל אלקי הארצות כו' כי יציל אלקי ישראל את ירושלים מידי⁴¹... מחמת זה נעשה כופר ומורד לגמרי כו'. ולכן הבעש"ט ז"ל לא רצה ליסע עם גוי שאינו כו'. (מגן אבות, ח"ו דף סח, א"ב. מאמר זה מיוסד על המאמר שבקטע הקודם. על-פי מסורת שבע"פ, המשפט במלואו הוא: "הבעש"ט ז"ל לא רצה ליסע עם [בעל-עגלה] גוי שאינו מצטלב [קודם צאתו לדרך]"

יט

יש סימנים להכיר אותם שמסט' דקין... כמ"ש בספר הכוונות⁴² כאשר באה"ר... דרכו וטבעו להקפיל ב' צדדי טליתו על ב' כתיפיו הוא בחי' קין כו'. והבעש"ט הי' דרכו לקפל טליתו על כתפו ואפשר הי' מבחי' קין. (מאמרי אדמו"ר הזקן, הקצרים, עמ' מח)

כ

בספרי' מבואר הסימנים להכיר מי הוא מקין כו' ולענין לכישת הטלית אותן שמהכל צריכים להיות מעוטפי' מפנים ומאחוריו.. ולכן אין להביא ראי' מבעש"ט ז"ל שלא הי' מתעטף כן, כי אולי שרש נשמתו מבחי' קין. (כתי"ק אדמו"ר הצמח-צדק, משנת תקע"א)

לימוד הקבלה

כא

ומזה הטעם אמר קדוש ה' הרישב"ש נ"ע אשר בלמוד ספרי הקבלה יש להזהר שלא ידמה הדברים כפשוטן שהע"ס נקרא א-ל או א-לוה כו' וגם שלא יומשך אחר שאר כינויים גשמיים הנז' שם עד"מ. (לקו"ת ויקרא, נא, ג)

כב

ומזה הטעם אמר בעש"ט ע"ה שלא ללמוד ס' הקבלה שלא ידמה הדברים כפשוטן שהע"ס נק' א-ל או אלקים כו' וגם שלא יומשך אחר שאר כינויים גשמיים כנזכר שם עד"מ. (אור התורה, ויקרא, עמ' תרצט. וראה שם עמ' תשו שדרוש זה הוא מאדמו"ר הזקן)

כג

ומזה הטעם ציוה הבעש"ט שלא ללמוד ס' הקבלה כי מי שאינו יודע להפשיט הדברים מגשמיותן מתגשם מאד ע"י לימוד זה⁴³ כשנותן ציור בעניות דעתו לאלקותו ית' לפי מדות פרטיים. (דרך מצותיך עמ' 230)

41 מלכים ב יח, לה.

42 שער הכוונות ענין כונת יוצר וק"ש. פרי עץ חיים שער הק"ש פ"ג.

43 בהקדמת הרה"ק ר"ש מלוצק ללקוטי אמרים מהמגיד ממזריטש: אמנם כן הרב הקדוש האר"י זלה"ה בהיותו צריך להרחיב ביאור כל דבר... אשר יכלה הזמן וכו'... לא היה יכול עוד להרחיב הדיבור בהרחקת ובהפשטת הגשמיות ממנו ית' ומה גם שלא היה לו מן הצורך כי גילה זאת רק לתלמידיו הקדושים שהיו כבר ממולאים חכמה וכינה יתירה... והנה בעו"ה רבו כמו רבו הדורות מטה מטה ונתמעטו הלבבות וכמעט נשכח חכמה זו רק אצל מעט מזעיר יחידי סגולה, וגם מהם שחו בצמא דברי האר"י זלה"ה רק דברים כפשוטן... עד אשר בחמלת ה' עלינו האיר אור ישראל ה"ה הרב אלקי הקדוש מוהר"ר ישראל בעש"ט ותלמידיו הקדושים אשר נתאבקו בעפר דגליו לשחות בצמא את דבריו דברי אלקים חיים, כי הוא גילה מקור יקר תפארת חכמה זו על כל קוץ וקוץ תלי תלין של הליכות עולם העליון והתאחדותה בעולם התחתון וכו'.

ובהוספות מהרצ"א מדינאב לס' סו"מ ועש"ט (מונקאטש תרס"א ג, א): קבלנו מרכותינו שהתנוצצות הלזה מהנשמות של עולם התיקון היו מתנוצצים בכל דור ודור משנת של"א ואילך ועדיין רוב העולם הי' מגששים כאפילה ורבו על החכמה הלזו מעוררים ונוקפים וכמה מהמתעסקים בחכמה לא היו יודעים איך לעסוק בשכליות החכמה ליקח ממנה דרך עבודתו ית"ש ובאו לידי הגשמה... עד אשר שלח השי"ת לנו למחי' נשמת הקדוש עליון הבעש"ט צוק"ל נבג"מ הוא האיר עיני העולם האיך לעסוק במושכלות וליקח מהחכמה עבודה שלימה ותמה כאשר יתכונן המשכיל בדברי תלמידיו אשר הליבשו את עיני החכמה בשכל הנפש המשכלת. וידוע חדע כי לא יובנו דברי תלמידי הבעש"ט זלה"ה בספריהם אם לא למי שעוסק בחכמה הקדושה ויראה דבריהם רחבים מני ים ועולה לשמים שיאם להבין ע"י החכמה עיני עסק העבודה כאמת וכתמים.